

BARNEHAGE **NATURLIGVIS**

PÅ TUR MED
SKOGBARNA

VEILEDER:
Eileen Garmann Johnsen

STUDENT:
Marie Lowzow Morland

NTNU 2014

På tur med skogsbarna

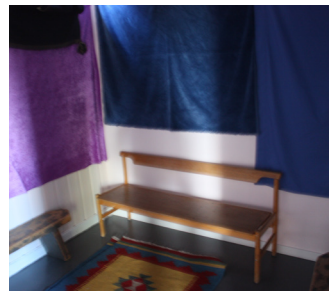
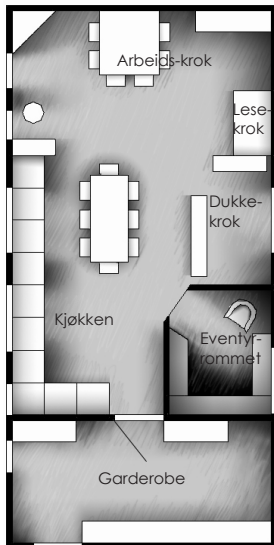
På ryggen har de sekk med termos, matpakke, skiftetøy og en vedkubbe til bålet. Barna får oppleve leirplassens betydning som varmekilde, lekeplass, aktiviteter og vedlikehold. Bålplassen er det faste samlingspunktet og gir alle et pusterom under måltidet rundt den sprakende ilden. Tilbake i barnehagen venter et varmt måltid på avdelingene.

De tre første dagene i uken går Skogsbarna tur med Solsikkens andre 5 og 6-åringer. De to siste dagene er de i Blåbærstua eller i lavvoen hvor de har vanlige steinpedagogiske aktiviteter som maling, og eurytmi

Blåbærstua

Hvis det er dårlig vær, og vanskelig for skogsbarne å være ute, går de inn i blåbærstua. Der har de stort sett det de trenger. Do og tilgang på vann har de i felleshuset.

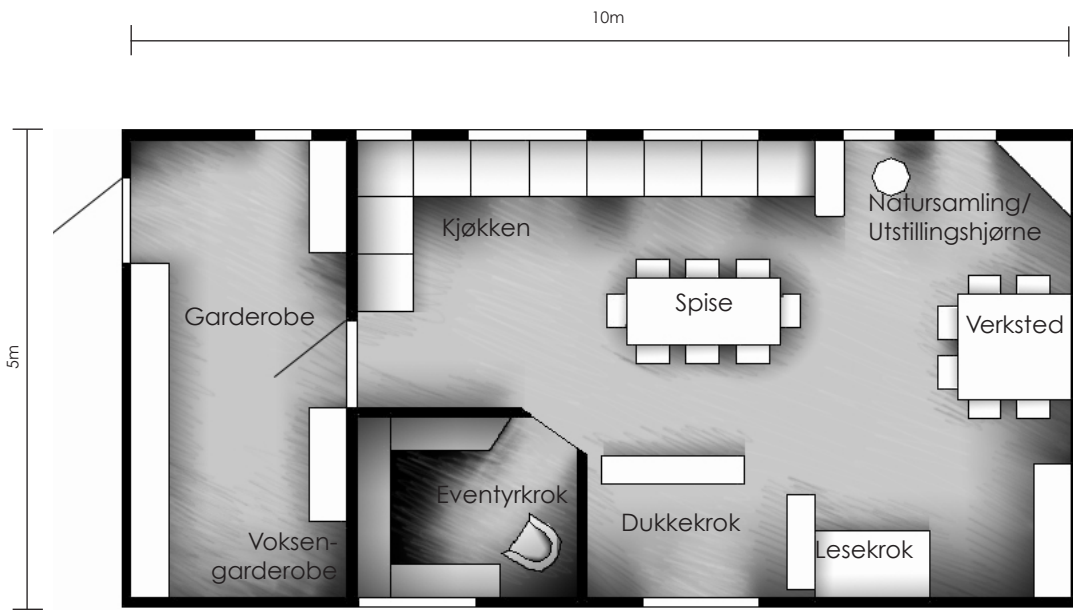
Blåbærstua

Når skogsbarna ikke er på tur, er de i blåbærstua eller i lavoen utenfor. Her kan de søke ly dersom det er dårlig vær, og vanskelig for skogsbarna å være ute. Blåbærstua er et eget bygg i barnehagen og har et beskjedent areal på 6m x 12m. Antall barn på avdelingen har variert. I dag er de en mindre gjeng på 7, men de har de vært opp til 11-12 barn på det samme arealet uten at det har vært opplevd som trangt.

Blåbærstua har de stort sett det de trenger. Arealet er delt opp i mindre soner hvor det er lagt opp til ulike aktiviteter. Do og tilgang på vann har de i felleshuset. Hvær dag er barna med på å hente vann i hovedhuset. Det å ta på seg sko for å gå ut og over til det andre bygget for å gå på do, oppleves ikke som et problem, ettersom avstanden er kort. Matlaging er en felles aktivitet. Men da brukes det lille bordet, og ikke den lange kjøkkenbenken.

Blåbærstua blir også brukt til større begivenheter som Santa Lucia. Alle foreldrene sitter på stoler og står langs veggene mens de venter på barna som kommer syngende inn i rommet og deler ut lussekatter. Barna går noen runder rundt spisebordet til de er ferdig med sangen sin.

Steinerfilosofien

Barnehagens pedagogikk springer ut fra antroposofien som ble grunnlagt av Rudolf Steiner. Han var en østerrisk pedagog og filosof som levde fra 1861- 1925. Antroposofi er gresk og betyr menneskevisdom. Rudolf Steiner ga impulser til pedagogikk, legevitenskap, naturvitenskap, biodynamisk dyrking, arkitektur etc.

Pedagogikken bygger på Rudolf Steiners menneskesyn. Man ser på barnet som et rytmisk, etterlignende og sansende vesen. Etter at barnet er født, er vi vitne til hvordan det langsomt underlegges omgivelsenes rytme i stor og smått; naturens på den ene side og samfunnets på den andre. Hele resten av livet står mennesket i et vedvarende spenningsforhold mellom sin egen livsrytme, naturens rytme og samfunnets ofte urytmiske liv. Med dette som utgangspunkt former man omgivelsene omkring barnet.

Det lille barnet kommer til verden med alle sanser åpne. Det har ingen mulighet til å kunne beskytte seg, og kan trenge hjelp bearbeide de forskjellige sanseinntrykk med tenkning eller bevisst vilje. Det har full tillit til sine omgivelser og til de voksne i dets nærhet. Ut fra denne erkjennelsen prøver steinerbarnehagene å tilrettelegge virksomheten sin.

Aristoteles sa at mennesket er det mest etterlignende av alle dyr. Rudolf Steiner hevdet at det barnet sanser, ikke bare blir mottatt som sanseinntrykk, men hermet! Alt de voksne foretar seg i barnets nærhet, vil barna

etterligne, enten det er måten å røre i gryten på, sukke, nynne eller subbe mens vi går. Mye av etterligningen kan vi umiddelbart se, men mye er også skjult. Solsikken Barnehage sier at det å være bevisst alt vi gjør, tenker og er, er knapt mulig, men at "oppdragelse er selvpoppdragelse", og det er noe de prøver å ta på alvor.

Miljøet i barnehagen er lagt til rette for at barnet skal beholde sitt livsmot og sin glede over tilværelsen, og i tillit kunne utvikle seg til sosiale, frie og kreative mennesker. De ønsker ikke å vekke barna intellektuelt, men heller gi dem gode, varierte og nærende sanseopplevelser.

Barnehagen er preget av tekstiler og rene flater i rolige farger. All maten i barnehagen er tilberedt inne på avdelingen og er av best mulige råvarer; alltid vegetariske. Duffer fra matlaging og vasking, lyder fra lek og noen ganger fra instrumenter fyller rommet. De har få og enkle leker av naturmaterialer, slik at barna selv må ta i bruk sin fantasi og vilje for å få i gang leken, den blir inspirert av det sosiale livet rundt seg og av voksne i alminnelig og livsnært arbeid. De avbryter barnas lek minst mulig.

De legger stor vekt på frileken, hvor barnets fantasi blir virksom. Her legges forholdene til rette slik at dette er mulig. De gir barna enkle leketøy og naturmaterialer, minst mulig bearbeidet slik at barnet selv må skape det som trengs i leken.

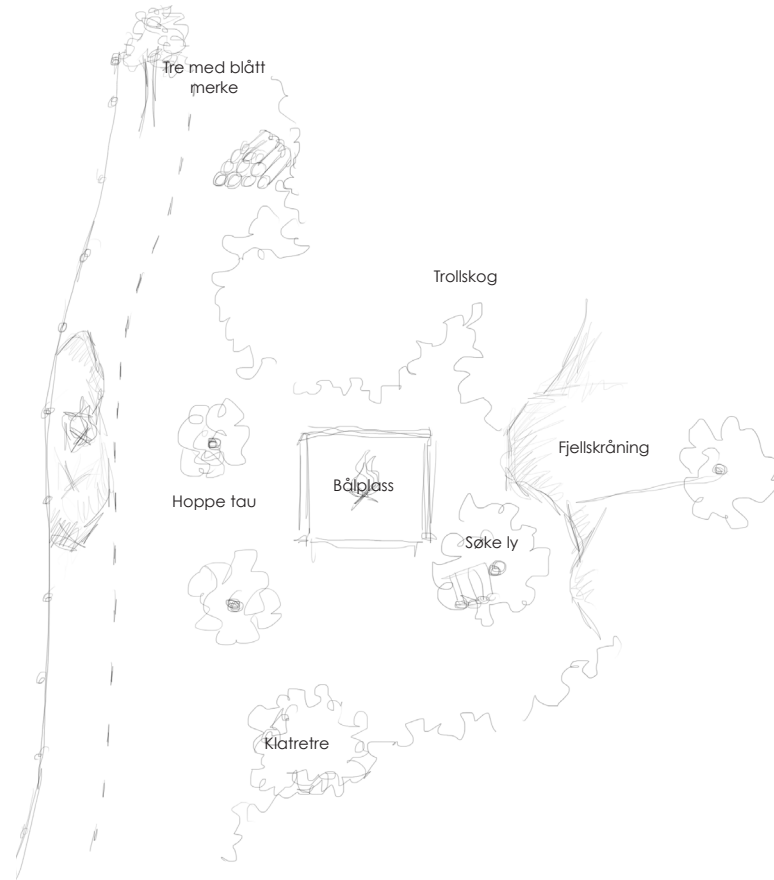
De voksne, forbildene lager mat, syr og reparer leker. Dette er aktiviteter som barna til enhver tid kan ta del i.

Det er viktig at de voksnes arbeid er meningsfylt og viser synlige prosesser. I stedet for lange forklaringer, formidler de ting til barna gjennom handling og opplevelser. Læringsprosessen skjer gjennom etterligning og observasjon. Kunstneriske aktiviteter som akvarellmaling, modellering med bivoks, sying, snekring osv er en fast del av barnehagelivet. Forskjellige materialer blir tatt i bruk slik at barna får oppleve dem, og lærer hvordan de skal behandles og hva de kan brukes til.

Dag 1: Stien

Stien er et område som ligger i kort avstand fra barnehagen. Da vi hadde glemt førstehjelpsskrinet, var det greit at jeg passet ungene en liten stund mens barnehagelærer gikk tilbake og hentet det. Det er to bålplasser som blir brukt avhengig av været. Stedet har flott utsikt mot oslofjoren. Med oss hadde vi tau. Tauene ble brukt til ulike ting. Et ble bundet til et tre og brukt som slengtau. Et annet ble brukt av noen gutter som hadde satt i gang med et prosjekt om å heise en stein opp i et tre. Det tredje ble festet i et tre som sto i øverste i en fjellskråning. Barna klatret opp og ned denne skråningen ved hjelp av tauet. Området var avgrenset av et gjerde, et tre med en blå markering, og private hus i nærheten. Alle disse avgrensningene ble akseptert av barna med unntak av gjerdet. gresset er alltid grønnere på andre siden av gjerdet, eller i dette tilfellet, så var det vel flere sopp på andre siden. Et av barna hadde tatt med seg en soppbok hjemmefra og soppjakten var fullt i gang. Et øyeblikk begynte det å regne, og vi søkte tilflukt under et tre. Da var det gøy å lage hytte under en pressenning som lå over en palle med ved. Der fant de et gammelt vepsebol, som ble tatt fra hverandre og undersøkt. "Hvor mange veps bodde her mon tro?" Mens noen av guttene klatret i klatretreet oppdaget de at det kom kvæ ut av stammen:

- Se! Treet gråter!
- Nei det er blodet til treet
- Tror du treet får vondt når klatrer på det?
- Nei, jeg tror den liker at vi leker med det. Det må jo være ganske ensomt her helt alene!

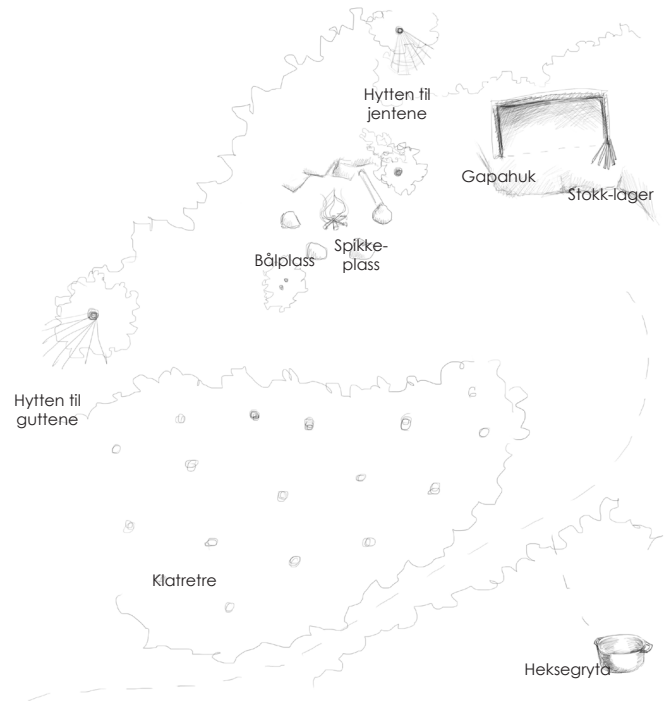

Dag 2: Bergerskogen

Vi tok bussen til Bergerskogen og gikk på sti inn til stedet deres. Det tok litt tid å gå, og motivasjonen til turen var varierende mellom barna. Små leker på veien med førstemann, eller om å bare gå på stein og røtter ble satt i gang. Da vi begynte barna å planlegg hva de skulle leke. Det tar også litt tid. Og da er det om å komme i gang med leken før det er mat. Kristoffer viser meg rundt hvor de får lov å gå. Detter var guttenes hytte og jentenes hytte lå der borte. Hyttene var ødelagt etter sommeren. Kasper var sikker på at det måtte være skolebarna som også bruker området. Etterpå viste han meg heksegryta. En gryte som egentlig var søppel i naturen men som samler opp vann og rusk, og gøy å leke med.

For å reparere hyttene hentet de stokker ved stokklageret på kanten av gapahuken. De lente stokkene mot en trestamme slik at det ble et rom under en lavoliknende konstruksjon. Når de var lei, gikk Uma og kasper for å spikke pinner. Da må de sitte ved bålplassen. De andre barna har en konkurranse om hvem som finner flest sopp. Det er guttene mot jentene og engesjamentet er stort.

Tiden går fort i dag og vi må komme ut av skogen og rekke bussen tilbake til barnehagen. Kasper er lei fordi han ikke får ta med seg en stokk tilbake til barnehagen. Den er for stor. Han må la den ligge og heller leke med den neste gang de drar til Bergerskogen.

Dag 3: Stranden

Når vi kommer til stranden er noen av barna virige på å vise at de har lært å svømme i løpet av sommeren. De hopper fra bryggekannten og svømmer til land. Ute i vannet bader barnehagelæreren sammen med dem. Noen leker ute på gressplen hvor de løper, bryter, og leker rollespill hvor de er flyveekorn, hunder og hest.

Ved vannet tester de hva som flyter og hva som synker. De lager mønster i sanden og samler skatter. Kasper tar meg med til det hemmelige skattkammeret hvor de har

laget en flott samling av glasskår i ulike farger. "Ikke si det til de voksne! Vi får ikke ta på glasskår skjønner du" Favorittaktiviteten er å fange krabber. De trekkes mot fjelskrentene hvor det er dypere vann og glatte flater, og jeg får sommerfugler i magen. Barnehagelærer sier at nå handler det om å ha tillit til barna. De fikser det jo faktisk fint! De finner en båt som ligger fortøyd til land. Derfra kan de komme til dypere vann uten at de blir våte. Fortøyingstauet fungerer som både bro og støtte når de klatrer opp og ned fjelskrenten til båten

